

Koninklijk bezoek voor dak- en thuislozen

foto Bart Homburg

‘We verwachten hem over één minuut’, zegt een man met een oortje in. Op de binnenplaats van Pluspunt is het drukker dan normaal. ‘Kijk nou toch eens!’ roept een van de aanwezigen verrast. De koning is gearriveerd. tekst Suzanne Stam foto's Diana Mosterd

> Eind november 2014 brengt Koning Willem-Alexander een werkbezoek aan Stichting Pluspunt aan de Noorderhavenkade in Rotterdam Noord. Pluspunt is een werkactiveringscentrum voor mensen die dak- en thuisloos zijn of zijn geweest en biedt bezoekers (cliënten) structuur en een zinvolle dagbesteding. Participatie en zelfredzaamheid zijn het uitgangspunt, men zet een ‘punt’ achter het verleden en wordt gecoached om nieuwe stappen te zetten in de maatschappij. Er komen rond de vijftig bezoekers bij Pluspunt, ook op de tweede locatie aan het Samuel Mullerplein in Rotterdam Delfshaven. De stichting wordt gesteund door het Oranjefonds, waar Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima beschermbaar van zijn.

Aan tafel

Enmaal binnen neemt de koning aan tafel plaats om met enkele bestuursleden, medewerkers, bezoekers en samenwerkingspartners te praten. Ria Olsthoorn is coördinator en vrijwel vanaf de oprichting bij Pluspunt betrokken. Terwijl haar hond Gijsje op schoot springt bij de koning vertelt ze:

“Zo’n tien jaar geleden ben ik hier als vrijwilliger begonnen. De oprichter John Bergenhenegouwen had zelf een tijdje op straat gewoond en wilde een plaats creëren waar mensen die in eenzelfde situatie zaten, weer op een laagdrempelige manier aan het werk konden komen. Hij startte met een fietsenmakerij en in de jaren is Pluspunt uitgebreid met een laswerkplaats, een timmer-

‘Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima zijn beschermbaar’

werkplaats, een recycleplaats, een kringloopwinkel, een klussenbus en een buurttuin. Nu werken er vier mensen in

vaste dienst, hebben we negen stagiaires, acht vrijwilligers en zo’n vijftig bezoekers. En we bieden de bezoekers elke middag een warme maaltijd, die ze met elkaar bereiden. Het belangrijkste wat we hier doen, is werken aan de basiscompetenties van mensen. Dus op tijd komen, je goed verzorgen, even wachten op elkaar voor je begint te eten. Vrij normale dingen. Maar als je jaren op straat hebt geleefd, ben je dat verleerd. Daarnaast zorgen we er hier voor dat mensen een dagbesteding hebben. Als bezoekers hier voor het eerst komen, mogen ze een paar weken lang kijken wat hen ligt. Vervolgens gaan ze aan de slag, of het nou in de fietsenwerkplaats is, in het winkeltje of in de keuken, iedereen maakt zich nuttig.” Koning Willem-Alexander luistert geïnteresseerd. “En vinden mensen ook weer een weg naar betaald werk?”, wil hij weten. Ria: “Als je jaren op straat hebt geleefd, is het voor veel mensen moeilijk om weer voor een baas te werken. Het zijn eigenlijk kleine zelfstandige ondernemers geworden. Sommige mensen die hier kwamen zijn voor zichzelf begonnen, zo heeft iemand nu zijn eigen fietsenmakerij.

Laatst hadden we een man die al 24 jaar illegaal in Nederland was. We hebben ervoor gezorgd dat hij eindelijk zijn verblijfsvergunning kreeg en dat hij kon afstuderen. Nu is hij docent Frans. Wat dat betreft ben ik een bull-terrier, als ik mijn tanden ergens in zet, laat ik niet los. Dat was toch wel een pareltje. Maar de meeste bezoekers die hier komen, blijven hier werken.” De koning wil weten wat voor mensen er bij Pluspunt komen. Ria: “Dat zijn mensen van allerlei pluimage; mensen die dak- of thuisloos zijn geweest, mensen die in een sociaal isolement terecht zijn gekomen, even zijn vastgelopen in hun leven en om wat voor reden hun werk zijn kwijtgeraakt. Van vuilnisman tot mensen uit de financiële wereld. Het zijn mensen die toch weer wat van hun leven willen maken. We hebben enkele duidelijke regels: als je hier bent, ben je clean. Er wordt niet gebruikt en niet gedronken. We werken hier met machines, dus het moet veilig zijn, ook voor de andere bezoekers.”

‘Ha moeder!’

De 75-jarige Annie Bergenhenegouwen, de moeder van de oprichter, vertelt:

“Toen John bezig was met het starten van Pluspunt, belde ik hem elke maand op om te vragen hoe het er mee ging. Op een dag vroeg ik of ik langs kon komen om te kijken waar hij mee bezig was. Dat mocht. Hij vertelde me toen dat hij zelf ook een tijd op straat had geleefd, dat hoorde ik voor het eerst. Hoe zwaar dat was geweest. En hoe hij op een dag van drie kapotte fietsen één goede fiets had gemaakt en die had verkocht. Hoe het balletje toen is gaan beginnen, ging ik eerst nog op vakantie. Toen ik een week later terugkwam, is hij onverwacht overleden. Dat was erg heftig, ja. Toen ben ik hier komen werken als vrijwilliger. Ik vond het erg fijn dat ik hier mocht blijven. Dat is zeker goed geweest voor de verwerking. Nu ben ik hier op de ‘DD’-dagen, de dinsdag en donderdag, dan kom ik vanuit Alphen aan den Rijn. Ik bied een luisterend oor, geef advies en help

met allerlei dagelijkse dingen, ik hou het gezellig. Ook verstel ik de kleding van de mensen. Ik vervul een beetje de moederrol. ‘Ha moeder’ of ‘ha oma’ zeggen ze dan.” Na de gesprekken aan tafel is het tijd voor een rondleiding. Koning Willem-Alexander kijkt overal uitgebreid rond en neemt de tijd om met de bezoekers te praten. In de fietsenmakerij treft hij een bezoeker die daar werkt en doof is. Een van de stagiaires kan gebarentaal. Als de koning met hem op de foto gaat, vertelt ze: “Toen ik hier kwam, was ik de eerste die op die manier met hem kon communiceren. Er ging een wereld voor hem open. Pluspunt is een bijzondere plek hoor, na mijn afstuderen hoop ik dat ik hier betrokken kan blijven.” De locatie ligt aan een binnenplaats, midden in een woonwijk, de koning kan zich voorstellen dat er kritisch gekeken wordt naar de stichting en de bezoekers. Daar is Dieter Werther, bestuursvoorzitter van Pluspunt helder over: “Communicatie is het sleutelwoord. We hebben intensief contact met de VVE. De omwonenden willen bijvoorbeeld geen rommelig binnenplein. We zijn heel welwillend en staan altijd open

voor een gesprek. Andersom vinden de buurtbewoners ook goed de weg naar ons. Ze kunnen hier terecht om hun fiets te laten maken, hun tuin op te knappen of voor kleine verhuizingen voor een kleine prijs.” Terwijl buiten de rondleiding doorgaat, zit een 41-jarige bezoeker binnen een logo te schilderen. “Ik kom hier nu vier jaar. Ik heb kunstacademie gedaan en had mijn eigen ontwerpstudio. In Spanje, waar ik toen werkte, ontmoette ik de vader van mijn kind. Na een roerige periode kwam ik met mijn zoon terug in Nederland en moest ik helemaal opnieuw beginnen. Hier kon ik op adem komen en tegelijkertijd mijn creativiteit blijven ontwikkelen. Ik kan hier mijn ei kwijt, al is het soms uitda-

gesteund wordt door de Voedselbank. Ik eet hier drie dagen per week, dat geeft mij meer financiële ruimte voor mijn zoon. Ik heb het gevoel dat ik mijn leven weer een beetje op orde krijg, straks ga ik hopelijk ook leren lassen in de laswerkplaats. Dat vergroot mijn kans weer op een baan. Of misschien word ik wel stewardess. Ik wil gewoon weer aan het werk!”

Niets bijzonders

Uitgelaten en enthousiast wordt Willem-Alexander na een uur weer uitgezwaaid door de bezoekers van Pluspunt. ‘Echt gers dat hij hier was’ lacht een van de bezoekers. Als de rust is weergekeerd, ademt Ria Olsthoorn even diep in en uit en vertelt ze over de sociale functie van de stichting. “Eigenlijk is het heel simpel wat we hier doen. Gewoon voor elkaar zorgen. Kijk naar onze buurman Wim. Hij is aan het dementeren maar komt elke dag hier. Er wordt hier voor hem gezorgd, de bezoekers kletsen met hem, zorgen dat hij er netjes uitziet, we knippen zijn haren en zetten de zenders op zijn tv weer goed. Of fietsen met hem naar plekken die hij nog kent. We onderhouden contact met zijn familie. Hij is hier beter af dan in een verzorgingstehuis. En de bezoekers houden zo hun sociale vaardigheden op peil. Maar eigenlijk is het niets bijzonders, gewoon heel simpel, een beetje zorgen voor elkaar.”

‘Straks ga ik leren lassen, dat vergroot mijn kans op werk’

gend omdat iedereen zijn of haar eigen mening heeft en die graag deelt. Een ander voordeel van Pluspunt is dat het